

Firmy: Bonus pomohl, s úvěry je to horší

Ze státních programů na podporu podnikatelů a ekonomiky zasažené pandemií koronaviru zástupci firem i živnostníků nejvíce hodnotí program Pětadvacítka s tzv. kompenzačním bonusem pro osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) a program státních příspěvků na mzdy Antivirus.

U toho si nicméně stěžují na administrativní náročnost. Hůř dopadly zvýhodněné úvěry. Na složitě vyplněné žádosti se některé firmy nedočkaly vůbec odpovědí nebo byly zamítnuté bez odůvodnění, zjistilo Právo.

„Z našeho pohledu dobře a rychle zafungovala pomoc pro OSVČ, a to jak Pětadvacítka, tak ošetřovné pro OSVČ, kteří do té doby na něj neměli vůbec nárok,“ řekla Právu Eva Svobodová, ředitelka Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR. Na jaře všechny OSVČ a poté i společnosti malých firem postižených koronavirem dostávaly podporu 500 korun za den, podporu vyplácela Finanční správa.

Podle Svobodové zafungovalo i moratorium na úvěry a následně Covid nájemné, kde je ale podle ní kvůli dotačním zdrojům dost komplikovaná administrativa pro drobné podnikatele, což řadu z nich odraduje.

Problémy dosud byly hlavně s programy státních záruk za úvěry poskytované bankami.

„Covid I a Covid II byly de facto okamžitě vyčerpány. Covid

III už měl jiné podmínky (nebyl finanční příspěvek na úrok), a také proto zde není vyčerpána kapacita. Rozhodla se ho využít pouze čtvrtina malých a středních podniků, třetina firem byznys funguje stejně, nebo dokonce lépe než před koronavirem. Firmy uvádějí, že mají dostatek vlastního kapitálu a hlavně že se ne-

Podnikatelé kritizují administrativní složitost, chyby v pokynech nebo nulovou zpětnou vazbu

Miroslav Diro, HK

chtějí více zadlužovat. Využily by jej více v případě, kdy by poskytoval podporu pro investiční úvěry, což zatím nelze,“ dodala Svobodová s tím, že podnikatelé jsou obezřetní a „sedí“ na penězích, vyčkávají, co přinese podzim a přelom roku. Záleží přitom i na oboru.

Na žádost mnohdy nepřišla odpověď

Také podle mluvčího Hospodářské komory (HK) Miroslava Diry podnikatelé na základě svých zkušeností nejvíce hodnotí program Pětadvacítka z dílny ministerstva financí. Poměrně slušně je hodnocen i Antivirus, administrativní nároč-

Ilustrace foto Profimedia.cz

nost u něj podle firem vyvažuje vstřícnost a pomoc od pracovníků úřadů práce. „Naopak nejkritizovanějšími jsou programy Covid. Podnikatelé u těchto vládních programů nejčastěji kritizují administrativní slo-

žost, nejednoznačnost zadání, přímo chyby v pokynech nebo nulovou zpětnou vazbu ze strany úředníků,“ komentoval Diro.

V průzkumech komory nebyl žádný z komentářů podnikatelů týkající se programů Covid mi-

nisterstva průmyslu a Českomoravské záruční a rozvojové banky (ČMZRB) čistě pozitivní. A to dokonce ani od podnikatelů, kteří na prostředky z tohoto programu dosáhli. „Za největší problém označili, že na vyplně-

nou žádost nedostali vůbec žádnou odpověď (46 procent žadatelů o Covid I či II, šlo o průzkum mezi firmami v Praze). Respondenti tento fakt považovali až za urážlivý i proto, že vyplnění žádosti a administrativa spojená s podáním byly pro ně náročné,“ uvedl mluvčí HK.

Druhým nejčastějším problémem podle Diry bylo, že žadatelům nebyl ani oznámen důvod zamítnutí jejich žádosti. Odpovědi byly totiž vygenerovány automaticky. A ani poté, co se opakovaně obrátili na ČMZRB, jim důvod zamítnutí žádosti v naprosté většině případů nebyl sdělen. Žadatelé se tak nemohli ze svých chyb poučit, aby byli při příštím podání žádosti úspěšnější.

„Nevím, v čem jsme udělali chybu. Žádali jsme na dvě firmy o záruky na úvěry 1,2 milionu a 1,3 milionu korun. Máme vzorové firmy, stejně nám to neschválili,“ řekl Právu majitel několika pražských kaváren, ve kterých celkem zaměstnává zhruba stovku lidí.

Vadila mu i časově náročná administrativa. „Rádně platím DPH a všechny odvody, stát mě zná, zná všechny moje zaměstnance, ví, kde mám peníze a jaké mám účty, majetky. Stejně jsem musel vyplnit dotazník, který měl 400 stánek v excelu. Nechápu, proč jsem tam musel psát, kdo je můj společník, kde bydlim, jaké mám číslo účtu či občanky,“ zlobí se podnikatel. (tov, svj)

Dočkali se po dvou měsících

Vyřízení některých žádostí o státní podporu se táhlo mnoho týdnů, či dokonce měsíců.

„Řešili jsme Antivirus a záruku. Antivirus se vyřešil relativně rychle, co se týče státní záruky u 15milionového bankovního úvěru, tak to v podstatě trvalo dva měsíce od podání žádosti do podpisu. Teprve po měsíci se nám z ČMZRB poprvé ozvali, že chtějí něco upravit v žádosti,“ řekl Právu manažer řetězce

obchodů se sportovním oblečením.

Měl na starosti dvě žádosti o podporu v rámci programu Covid II za dvě různé společnosti. „Asi z tří různých ministerstev se mi ozývali lidé každý s jinou přílohou a každý chtěl něco jiného vyplnit. Měl jsem pět nebo šest verzí příloh. Vždy jsme to upravili, poslali. Někteří mi zavolali ještě ten den, že by se ještě mělo něco dodat. Jindy

bylo týden čtrnáct dní ticho, pak si někdo vytáhl další přílohu a řekl, že je tam potřeba něco upravit,“ vylíčil.

Nakonec byli jednatelé obou firem, které sídlí v Praze, vyzváni k tomu, aby přišli podepsat smlouvy. Ovšem na pobočku ČMZRB do Brna. „Naštěstí jeden jednatel byl na jednání v Brně, tak jsme nemuseli dělat plnou moc, resp. jen pro první společnost,“ dodal manažer. (svj)

Záruční banka do srpna schválila podporu za 26 miliard

Českomoravská záruční a rozvojová banka schválila do konce srpna v rámci programů Covid určených pro podnikatele zasažené v souvislosti s koronavirem a vládními opatřeními přibližně 5200 žádostí za 26 miliard Kč.

Nejčastěji o podporu žádali podnikatelé z malo- a velkoobchodu, zpracovatelského průmyslu, stavebnictví a v ubytovacích a stravovacích službách.

Kapacita programů Covid je zhruba 518 miliard Kč. Nejvíce, 500 miliard korun, připadá na záruční program Covid III. K 13. září bylo schváleno 1711 žádostí za 10,3 miliardy korun.

Počet i objem nových žádostí narůstá pomalu. Firmy podle expertů dávají přednost nevrátit pomoci, jako je podpora zaměstnanosti Antivirus, která by měla fungovat do konce října.

Zájem o státní dluhopisy stoupl

Lidé si v osmé emisi objednali státní dluhopisy určené pouze pro fyzické osoby za 4,2 miliardy Kč. Počet objednávek činil 5558. Jde o druhý nejvyšší počet objednaných dluhopisů v rámci jednoho upisovacího období, uvedlo ministerstvo financí (MF). V předchozí emisi si lidé koupili dluhopisy za zhruba 2,3 miliardy Kč.

Včera ministerstvo zahájilo devátou emisi dluhopisů, dluhopisy je možné objednat do 22. prosince. Průměrnou roční úrokovou sazbou u reinvestičního dluhopisu MF stanovilo opět na jedno procento. U tzv. protinflačního dluhopisu je nadále jeho výnos stanoven podle vývoje spotřebitelských cen a navýšen o marži 0,5 procenta ročně. (ČTK, svj)

Ekonomové: Příští schodek může být až 400 miliard

Tomáš Volf

Z prognózy ministerstva financí, která počítá letos s poklesem ekonomiky o 6,6 procenta a příští rok s růstem o 3,9 procenta, jde podle analytiků jen velmi obtížně odhadovat výši deficitu pro příští rok. Bude záležet na dalším vývoji náklady, mimořádných opatřeních či státních investicích.

Deficit většina ekonomů v anketě Práva z konce minulého týdne předběžně odhaduje mezi 250 a 400 miliardami korun. Ministryně financí Alena Schillerová (za ANO) sice o víkend přišla s prvním nástřelem schodku, a to 116 miliard, sama ale vzápětí připustila, že může být podstatně vyšší.

Pavel Sobišek, UniCredit Bank

Letos je schodek rozpočtu plánován na rekordních půl bilionu, podle dosavadního plnění ale zřejmě bude o něco nižší.

Deficit státního rozpočtu pro rok 2021 nám vychází v rozmezí

240 až 300 miliard. Pokud by se uskutečnilo zrušení superhrubé mzdy tak, jak bylo navrženo, byl by schodek ještě o 80 miliard vyšší. Celé saldo sektoru vládních institucí bude ještě o několik desítek miliard horší kvůli schodku v hospodaření zdravotních pojišťoven, krajů a obcí.

Petr Bartoň, Natland

Z prognózy MF o vývoji ekonomiky a očekávaných daňových výnosech se tentokrát bohužel nedá nijak odhadnout plánovaný schodek rozpočtu na příští rok. Nastavování státního rozpočtu je i ve standardních časech otázka spíše politická než ekonomická. Aby se plánovaný deficit udržel pod 200 miliardami, museli bychom hovořit o malém zázraku. Prvotní deficit může být schválený nižší, ale být později navýšen. Vláda si ověřila, že pod rouškou mimořádnosti situace si může do Sněmovny dojet vždy pro další peníze i v průběhu roku.

David Marek, Deloitte

Odhadnout schodek rozpočtu v příštím roce je dost obtížné. Výši schodku samozřejmě ovlivní ekonomická situace ovlivněná koronavirovou krizí, nicméně zásadní vliv bude mít rozhodnutí vlády.

Helena Horská, Raiffeisenbank

Horší než sázka do loterie. Z makro prognózy nelze vyčíst plánovaný schodek. Víme, že se vláda nechystá šetřit, naopak stát plánuje další výdajové orgie.

Navíc není jisté, jak se budou vyvíjet výdaje související s krizí, když vláda chrlí jeden návrh za druhým. Schodek státní kasy při oživení ekonomiky okolo čtyř procent od-

hadují v rozmezí 250–400 miliard korun.

Dominik Stroukal, Roklen

Andrej Babiš bude chtít ukazovat pozitivní trend, tedy schodek v příštím roce bude nižší než letošní. Čekají nás v příštím roce volby do Sněmovny, takže ke zvyšování daní či hledání úspor docházet nebude, naopak to spíše posílí utrácení. Schodek v roce 2021 bude minimálně 350 miliard.

Lukáš Kovanda, Trinity Bank

Schodek se v příštím roce bude pohybovat kolem 300 miliard korun a bude tak druhý nejvyšší v historii ČR, a to po deficitu letošním. Pokud by se opako-

vala plošná uzavírka ekonomiky, může deficit v příštím roce vystoupat až k letošní úrovni, které se bude pohybovat kolem 400 miliard korun. Vláda zatím neinvestuje tolik, kolik na jaře slibovala.

Pokud by investiční činnost vlády výrazněji zaostala za přísliby i v roce příštím, bude deficit citelně nižší než 300 miliard, spíše by měl blíže úrovni 200 miliard.

Petr Dufek, ČSOB

Myslím si, že v tuto chvíli nelze vůbec odhadovat schodek na příští rok. Především s ohledem na plánované zrušení superhrubé mzdy. Tento parametr sám o sobě může rozhodit veřejné finance o 100 miliard, takže stále ještě nemá smysl tahat cifry z rukávu. Nejsou vlastně ani jasné hlavní záměry vládní politiky příští rok, ať už jde o investiční výdaje, nebo třeba platy zaměstnanců veřejného sektoru.

• **DÁLNIČNÍ ZNÁMKA** má být od příštího roku nově započítán na dalších 32 kilometrech dálnic. Podle ministerstva dopravy půjde o letos dostavěné úseky dálnic D6 a D48. Naopak o 3 km se zkrátí zpoplatnění jiného úseku D48. (ČTK, zr)

Stát dá na podporované energie 27 miliard

Příspěvek státu podporovaným zdrojem energie (POZE) má příští rok činit 27 miliard Kč, o necelou miliardu víc než letos. Rozhodla o tom včera vláda. Zbylou část z podpory zhruba 45 mili-

ard, kterou nepokryje státní dotace, zaplatí převážně spotřebitelé ve fakturách za elektřinu.

Příspěvek se týká podpory elektriny z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů, vysokoúčinn-

né kombinované výroby elektřiny a tepla a provozní podpory tepla. Podporu těmto zdrojům od roku 2013 vyplácí Operátor trhu s elektřinou (OTE) na základě cenového rozhodnutí Energetic-

kého regulačního úřadu. Předtím ji vypláceli sami distributoři elektřiny. Celkem bylo od roku 2006 na podporu POZE v Česku vyplaceno zatím přes 385 miliard korun. (ČTK, zr)

Kurzy ČNB od 21. 9.

Země	Množství	Kód	Kurz
Austrálie	1	AUD	16,619
Čína	1	CNY	3,374
Dánsko	1	DKK	3,627
EMU	1	EUR	26,990
Chorvatsko	1	HRK	3,578
Japonsko	100	JPY	21,996
Kanada	1	CAD	17,295
Maďarsko	100	HUF	7,433
Polsko	1	PLN	6,020
Rusko	100	RUB	29,992
Švýcarsko	1	CHF	25,079
Turecko	1	TRY	3,008
USA	1	USD	22,897
V. Británie	1	GBP	29,462

KOUPĚ

♦ **Zaplátím 1000 Kč** za červenou krabičku od hodinek HEUER. 1500 Kč za helmu od hodinek HEUER a 1000 Kč za fémíněk na hodinky HEUER. Tel. 777 311 101. SPC2000495

♦ **Koupím snářky** n á b y t e k . 777 158 819 Souček RSC2000519

♦ **Koupím obrazy** známých i méně známých malířů, různých námětů i motivů. Nabízím slušné a rychlé jednání, platba v hotovosti. Koupím celé sbírky, ale i jednotlivé kusy. Po telefonické domluvě přijedu osobně, tel. 724033733, www.obrazy-adamek.cz RSC2000489

AUTO – MOTO

♦ **Koupím motocykly** i díly. 777 158 819 Souček RSC2000521

♦ **KOUPÍM AUTO-MOTO + DÍLY** Skoda, OCTAVIA, Tatra, Wartburg, JAWA, ČZ, Velorex, PAV, Do 1970. T. 775 262 334. RSC2000494